

ПЕРЕДПЛАТА на „БУКОВИНУ“

в Австро-Угорщині: на цілий рік 16 кор., на пів року 8 кор., на чверть року 4 кор., на місяць 1 кор. 50 сот.
в Росії: на цілий рік 8 карбованців, на пів року 4 карб.
в інших державах: на цілий рік 32 фр., на пів року 16 фр.

Передплата на „Буковину“ разом із тижневиком „Руска Рада“

на цілий рік 18 кор. (вкл. 9 рублів або 34 фр.)
а на пів року 9 кор., вкл. 4-50 р., або 17 фр.

Поодинокі числа 10 сотиків.

БУКОВИНА

Виходить кождої середи, п'ятниці і неділі.

Редакция, адміністр. і експедиция

„Буковина“

в Чернівцях ул. Петровича ч. 2.

Ч. телефону 176.

Адрес для телегр.: „Буковина — Чернівці“.

Оголошення приймає ся по 20 сот. від стрічки. „Надіслане“ по 40 сот. від стрічки. При частійших замовленнях відповідний рабат. Рекламні неопечатані візні від порта. Рукописи звертає редакция лише за попереднім застереженням і залученням належності поштової.

В справах редакційних можна усно порозуміватись щодня від 9—10 рано і 2—3 по пол. крім неділі і свят.

Поляки і Українці в Думі.

Подаємо нашим читачам дві реляції про українських і польських послів в Думі. Першу з них беремо із п'ятого числа „Ruthenische Korrespondenz“, яка помістила в тій справі таку заяву від відділу трудової фракції українських послів:

Клуб автономістів із послів неросійських націй оповістив дня 20. с. м. свою програму із такими найважливішими точками: 1. клуб автономістів стремить до здобуття територіально-національної автономії; 2. стоїть на становиску нероздільності російської держави. Програму сю підписав провізоричний відділ клубу, який складається із двох Литовців, одного Естоньчика, одного Жида і двох Українців (Рубіс і Богуславський).

Українська група за протестувала проти того, щоб до клубу прийняти і Поляків і поставила клубови від себе таку альтернативу: або українські заступники робучого народу, або Поляки. Наслідок сего був такий, що польських послів до союзу автономістів не прийнято.

Тактика польського клубу в Думі викликала велике невдоволення у всіх опозиційних послів, так як Поляки отверто заявили, що лиш они, Поляки, дозріли вже політично настільки, що могли б покористуватись автономією. Спільна акція з Поляками є вже з того згляду виключена, що польські послі на все глядять із точки свого вузконаціонального егоїзму, як се виявилось пр. в промові посла Стецького, котрий автономію Польщі назвав конечністю, а притім виразно зазначив, що Україна, Литва і Біла Русь можуть вдоволитись лише розпорошеною самоуправою. Ся заява польського посла викликала обурення в кругах автономістів, бо вої зрозуміли сю промову так, що Поляки хотять своїм ворожим становиском проти других

націй, позискати ласку правительства для своїх цілей.

Тільки говорить заява відділу українських послів. Слова се такі ясні, ситуація наших і польських послів так виразно в словах сих пробивається, що ми не додаєм до них від себе ніяких вже заміток.

За те подаємо ще один образок, який загально вже малює польських і українських послів. Картину сю змалював кореспондент київської „Ради“, д. Піснячевський. Він пише:

В кутку зібралась „невеличка“ але чесна компанія із польського кола. Співробітник октябристського „Слова“ умовляє їх обмежитись тільки широким самоуправою. Головний мотив той, що Білоросія і Західна Україна, лишившись без автономії, зразу же відібють ся від великої Польщі. Треба помаленьку їх приборкати. А для сего не треба ставити великої різниці між корінною Польщею і некорінною. І в співробітника і в Поляків є задушевні думки. Через се Поляки довго міркують. Потім згоджують ся з октябристом. І радять ся, як би на днях прибрати до рук „малороссов і білороссов“.

Гай, гай панове! „Дурний вас шпихристив...“ Ізза „великої, єдиної і неділимий Польщі“ вони готові поступитись навіть власним божком — автономією. Не даром приказка каже — „за двома зайцями погонити ся, ні одного не спіймаєш...“ Вельможні панове біжать аж за трома: — капіталізмом, автономією і польовізацією... „Будем пошморгать“, як кажуть Німці, що з того вийде!

Далі зібрались подояни. Їх закидають з Поділя листами. Одні просять поради, чи купувати панську землю, чи ні? Другі не знають, чи приставати до чорної сотні, чи „дати їй коліном...“ чи раніш випити „істинно-руський“ могорич, а потім „коліном...“ Найбільше жалю завдають чиншівники. Їм і до Думи немає ніякого діла. У них одна біда — „пани заграбили землю, хай повертають, бо наші діди-прадіди її потом і кровію поливали...“

Ось молодий, жвавий Рогожа з купкою листів. Два приятелі — оден грамотний, а другий ні — благословлять его „руками і ногами“ на бій з бюрократією!

Чистою українською мовою з глухого містечка з під Каменця пишуть вони своєму обо-ронцеві:

„Не спи, друже, бо сонних, темних і глухих ще є багато і без нас! Бодртвуй і пий гірку чашу до дна! Хай солодку пють Пурішкевичі, Крушевани, Крупенські, Сінадіни та інші „істинно руськіє“ — то їм тільки треба. Такий вже бачиш світ, що паршиву скотину продаючи, треба завсїгда багато хвалити і показувати, що вона ніби чиста і гарна. Учись брате-орле і підтримуй своє товариство. Гірко, що багато з нас темного брата туди попало. Але якось то буде. Вивезе наша сіра, як не головою, то хвостом, аби дружна була та любила ся. Кланяємось вашим трудовикам, шануємо чепуристий центр і дивуємось лівакам. Славні, чесні, розумні і завзяті хлопці вони, та тільки гірко, що не враз тягнуть і мішають одні другим на втіху „істинних“ в добрім ділі, якого всі однаково добивають ся. Нехай над тобою буде благословенство Богдана, Мазепи, Дорошенка, Палія, Залізняка, нашого сусїди Наливайка та інших. Нехай покрийте тебе від всякої халепи, одностайно і твоїх товаришів і отсих чесних депутатів тїні всіх інших преславних, підборканих за волю, за землю і правду родичів. Амінь“.

Рогожа читає дружнє послання землякам і теплом рідної хати віє з сторінок сірого паперу, списаного незвичною до пера рукою.

„Не бійтесь розгону! Добивайтесь землі, волі, амністії тим, що постраждали за правду, і скасування смертної кари! Не ввесь же народ — барани та паламарі!“ закінчують селяни другого листа. І знов електрична іскра енергії пробігає по гурткові.

Підбігає Василь Хвіст. Він нервуеть ся вже третій вбори. Ніяк не дочекаєть ся своєї

Іван Підгоренко.

ПЕРЕПОНИ.

Хто бере ся до читання слїдуючих стрічок, най не думає собі, що прочитає якусь плаксиву трагедію або смішнєву комедію; се щось таке, яке втворюється, коли сполучить ся в одне трагедію і комедію.

Хочу я тут докладно розрахуватись з моїм давнім життям, а головнє з тими, завдяки яким взяло те життя такий небажаний мною оборот. Завинила тому всемо моя палка вдача. Бувало, як де побачу яку гарну дівчину, то такі летів би до неї тай на прилюднім місці розплідував би її, лиш то біда, що в нас на жалі таких звичаїв ще доси немає. Та що з того, що я такий палкий, коли з дівчатами не мав я ніколи щастя, а з їх поведіння супроти мене завсїди виходило, що дівчатам від моєї палкості — студено! Бувало на вечерниках з мене ровами піт тече, а панна Оля чи Пазя чи там чорт зна яка, каже: але ту студінь, перепрошаю, хай возьму собі від мамі колію... І вже не верталась...

Оттаке то з мене. Може я родив ся до чого більшого, але до дівчат я не мав щастя. Чотири кохав я доси і ей Богу, ані при одній довго не вдержав ся. Хто се читає, тому може захоче ся посьміятись з мене, але мені з жалю серце пукає як оріхи волоскі. Я не сміху вашого бажаю, але співчуття. Прочитайте та скажіть: О сараку, тото раз хотів любити, а доля всемо супротивлялась. Дай му Боже на тїм світі сто дівчат!

От тепер я починаю плакати за цілою низкою своїх любові і то за кождою з окрема, а ви помагайте мені, любі читачі а головнє читачки, та заведіть та

кий гомін, який може заглушити всі мої спомини тих всяких невдач.

Перша невдача стрїнула мене дуже скоро, таки в сімнадцятому році. Побачив я гарну Чешку тай пропав хлопець. Таки „горівки не пив і Усти не їв, а за тою дівчиною таки геть здурів“. І якийсь час воно йшло не зле, сприяли нам не лише всі грецькі боги, але таки й наші. Але гадаєте, довго воно так тяглося? Ні! Бог би її ска... Муху вдарили себе по роті, щоб не вилетїло щось не тое...

Отта Чешка, як би то сказати з поетичним вітхеннем? — насамперед зранила моє чутливе серце і вляла в нього зневіру, яка проняла всю мою душу. „Він, — каже — погань, чорний як дїдько, заговори не вмє як слїд, все до мене по руски та по руски, от мужик.“

— Таже ти казала з початку, що має гарні очі...

— Е! що очі! Коли в него все чорне: очі чорні, волос чорний, лице чорне, вус чор... ні вуса ще не має, от ще й без вуса, що ми за панич, що й вус йому ще не доріс. Най лише не чіпаєсь, бо як йому відпало, то відскочить на мило від мене, той зісхлий бодяк...

— Але він буде професором, а ти будеш пані професорова...

— Ну... се вже рация... Але ні, ні... Доки він стане професором, то я вже можу три рази віддатись!

От видите, ся Чешка була ще ідеальною людиною; не хотїла зважити на то, що я можу бути професором. Вона ніби вірила в правдиву любов... Я ще й доси не є професором, а вона вже хоче віддавати ся. А винайшла собі тепер такого, що буде його пантофлем бити по шиї. Ну, може пантофлем ні, бо, як я довідуєсь з автентичного жерела, пантофлів вона

ще не пристарала; буде дупити таки трицентиметровим обцасом. Таке вона сама говорила, а я довідавшись про його, то аж сплеснув в долоні, що за ласкою сьвятого Юра — се знаєте мій патрон — збув ся такої „любви“ пантофляної, хоч все таки мене деколи серце заболить за тою Чешкою, а се поспію собі приповідкою: „Перше кохання не ржавіє“.

Се була би панахида моїй першій любі. А тепер приступаю з великим поштенієм до другого роману, який теж має викликати плач у читачів, коли лише зсуне ся занавіса. Є то звичайненька собі коротка одноактівка, в якій беруть участь видимо три особи, а четверта виступає за кулісами; (показалось: та невидима особа найліпше грала). Вагаля закурїсна гра вляє ся звичайно. Особи сїєї трагедії отсі: я, мій приятель, панна Пазя, се видимі особи, а четверта особа виступає за кулісами, про котру ми доперва по катастрофі довідали ся, що й вона виступала...

Найголовнішою особою була самопонятно Пазя. Гарне собі дівчинище, з чорними очима, брунетка тай до того ще Русинка. Що я до неї не залавлю, що не побиваюсь, — успіху дуже мало, страх мало. Мій приятель також своє провадить, перебігає мені дорогу. Приїдемо на гуляння і я тут вже лагоджу ся відсьїжитись тим гарним поглядом бажаної дівчини, а то дарма.

— Сьмію просити до кадрія? — питаю.

— Вже заангажована.

— То до гавота може?

— Також вже!

— А на лянсієр панна певно вільні?

— Ні! і тут ні!

— То може сьмію питати, хто такий?

— От таки ваш приятель!

Добрий мені приятель, думаю собі, най ти дундер свисне!...

черги в аграрних дебатах. Ему теж листи шлють десятками на день.

А диви, брат! Що тут мені нашкрабали! Радісно, як мала дитина, сьміє ся Хвіст і дає мені зайлосений, каракулями списаний папірець. З темного чернигівського болота витає Дума. І могутний голос, як дзвін призивний, долинув і в сосняцкі нетри. Селяни повірили в силу Думи. Вони тепер вже гукають, що їх представники поїхали „не хлопотать“ перед царем, не розказувать ему про нужду і горе народне. А поїхали боротись за народ. Вони вже зрозуміли, що без їх підтримки 500 чоловік і хоч членів Думи, нічого не зробить.

І ось вони „ламають голови, що робить, щоб поки і другу Думу не розігнали?“

З промови Кутлера вони вичитали, що простий народ пропиває більш пів мільярда грошей, що дохід з горівки дає найбільшу часть доходів державних. І вони зрозуміли те, чого не могла їм втолкувать перша Дума і виборча відозва. Зрозуміли, що державна монополія на горівку може стати острою зброєю в боротьбі з старим правительством. І приговором п'ять сїд постановили не п'ять горівки оден рік від 25. марта с. р. до 25. марта 1908. р. Навіть самі забиті, самі мершаві в селі мужички погодились на такій постанові: Горілку силою п'ять не примусять і грабити за се не будуть!... міркують селяни. Акцизні чиновники, сідельці, контролери носі поспускали. А селяни радіють. І про радість свою пишуть по слови своему!

— Нарід прозирає! — каже Хвіст. Ех! колиб швидше! Показалиб ми їм, де раки зимують!

Передвиборчі вісти.

В важній справі. Позір!

Звертаємо увагу наших народних організаторів і організаций, як також повітових і громадських виборчих комітетів, що ради громадські в тих місцевостях, де має відбутися акт виборчий, повинні як найскорше вибрати членів виборчої комісії. Як відомо, виборча комісія складає ся з сїмох згідно з п'ятьох членів; з того трох згідно двох вибирає громадська рада, тількино іменує староство.

Отже треба постаратися, щоби в кожнім місці вибору начальник громади (або його заступник) скликав засіданє громадської ради і щоби рада громадська на своїм засіданні вибрала членів виборчої комісії.

Не буде з сеї мукі мукі. Ходжу як надголомшений, як би мене хто батою по вухах витраскав. А мій приятель лиш посмішкє ся з мене. Се вже мене доводять до крайности. Гей бре, се вже друга невдача. Кобих мав револьвер, то бих застрілив ся; а то револьвера нема, грошей також нема, аби мож за них постаратися стрільбу. Лиш оден вихід остає мені. Маю я годинник при собі і хотів би мій, а вичищений, то я все таки піду з ним до „заставної“, оберну його на гроші, набуду револьвер та ще кулі до нього та пороху, тоді: прощай сьвіт! Що мене інтересує властитель годинника, хай шукає за мною, як я собі лежу в гробі тай вусом не веду...

І що гадаєте, що я застрілив ся? Вігме, що ні! Ще й сьогодні живу. Другої днини справив ся я до „заставної“, а тут мене здібає властитель годинника тай жадає його назад. Що мені було робити, треба було дати. Даю я годинник, а то здає ся мені, що я револьвер віддаю від себе, те найбільше добро моє, котрим я хотів вкортити собі се жите, щоб там довше жити.

Але тої самої днини по обіді стало мені жалко, що я хотів переставитись на той сьвіт. Причина та лежала в тім, що я довідав ся про те, що панна Паза дала добру відправу моему приятелю.

— Дайте мені спокій, що ви пришилили ся як репак до кожуха, — мала йому сказати. А те тому, що та особа за кудісами найліпше відіграла свою ролю. Є янась приповідка: де два бють ся, там третій — бе обох, дасть одному противникови подичника, дасть другому, вхопить предмет спору тай дасть драда. Таке то й тут сталося. Лиш одо дивує мене, вона була брутетка, тай я брутет, ні я таки чистий циган; мимо того вона мене не хотіла, а рішадась за третою особою, яка ей Богу, що не брешу, десять разів потанійша від мене. Не дармо то кажуть, що жінщини не мають ніякого почуття естетички... Але ні, вона тут відій слідувала серцю... Нічого, най їй добре гинє ся!

Вже виконано дві точки з моєї програми. Ідм далі, може ще щось буде цікавого, мене воно дуже цікавить, а не знаю, як кого...

(Конець буде).

О тім виборі членів виборчої комісії треба зараз донести до староства, а се донесене пише ся менше-більше так:

„До п. к. Староства“

Громадський уряд в доносить Сьвітлому п. к. Староству, що громадська рада в на своїм засіданні з дня вибрала членами виборчої комісії отсих виборців: 1. 2. 3. (тут треба подати імена і назвизна трох вибраних членів комісії) — і просить прийняти се до відомости. — Дата і підписи.

Членами виборчої комісії можуть бути також громадяни з поза ради, але мусять се бути лише виборці, значить такі, що єуть вписані на виборчий лист.

Коли би рада громадська не вибрала членів виборчої комісії або не повідомила о тім староства, тогди староство заіменує всіх членів комісії.

Ближші відомости в виборчій брошурі д-ра Л. Когута, яку повинні мати всі панови організатори. Ціна 50 сот. Сейчас треба вибрати також тзв. мужів довіри.

З черновецького округу.

Передвиборче віче в Мигучанах. Дня 9. с. м. о 3-ій год. по обіді прибув до нас наш кандидат пан Спинул. На брамі коло шкільного будинку привітав п. Спинула заступник двірника Грігорович по стародавньому звичаєви хлібом і содию. Пан кандидат подякувавши за честь, запросив до середини у школу, щоб там виголосити свою програму. Віче отворив п. надуч. Гадза. На провідника зборів вибрано п. надуч. Ілюка із Кичери. П. Ілюк подякувавши за довіру, яке ему нарід уділив, покликав на заступника двірника а на писаря п. уч. Кудринського із Кичери. Предсідатель уділив слово п. канд. Спинулові, котрий влучно вияснив свою посольську програму, по котрій одногослоно прийнято его кандидатуру на посла до Ради державної. На внесенє п. Гадзи ухвалило віче телеграфічно подякувати пп. Василькови, Смалю-Стоцкому і Пігулякови за дотеперішну щирю працю около руск. народу. — Учасник.

Передвиборче віче в Терешанах. Дня 10. с. м. около пів до 12-ї год. перед обідом прибув до нас п. Спинул. На готари очікували п. кандидата радні громадські з своїм начальником. По привітанню пустив ся похід до школи. Коло школи повитано дорогого гостя вистрілами із мездів а „слава“ із грудних молодих лєгінників невмовкала. Школа була битком набита. Задля браку місця мусїли много присутних задовольняти ся тим, що прислухували ся із надвору. Віче отворив п. надуч. Годованський і предложив п. Ілюка на предсідателя зборів. Се внесене прийняти збори з одушевлєнем. П. Ілюк подякувавши за довіру, покликав начальника громади Терешен на заступника а п. надуч. Гадзу на писаря. Оповідив про волю народу, про її добрі і злі сторони, представив п. Ілюк кандидата, який вийшов із під убогої сїльської стріхи та знає наші тяжкі гаради. По сїм обговорив зрозуміло п. Спинул свою програму, почім збори на внесенє п. Ілюка прийняли з гримками оплесками кандидатуру п. Спинула. І тут подякувано панам дотеперішним послам: Василькови, Стоцкому і Пігулякови за їх щирю працю около руского народу. — Учасник.

Із заставнецького округу.

Подяки і москвофіді. Доносьть нам із заставнецького округу, що тамошні виборчі польські цілком не звважають на відомє рішення „Польского кола“, щоб відтягнутись від виборів в руских округах. Деякі панни всіма силами агітують за кацапским кандидатом. Агент кравіського товариства обезпечєнь від огню й граду, п. Осадца у Заставні, дідич Лїтоскачкий з Чункова, почмайстер Грамський з Вікна і всякі інші польські панни завзято агітують за Гакманом. Видно й они порозуміли, що тоті „кацапско-православні“ кандидати є властиво сердечними приятелями католицких панів. Та як-раз тому наш нарід не дасть кацапам своїх голосів. Най вибирають кацапів польські панни! Вони їх приятелі, а не мужики.

Як виглядають кацапські віча в заставнецькім окрузі? „Народна (з)Рада“ пише, що кацапські збори виходять гучно і славно. Се така очевидна брехня, що ми її (правду сказавши) від Гакмана не сподівали ся. Та видно всі кацапські кандидати мусять воювати брехнею, бо правда їх дуже прикра і сумна. Ось як виглядало по правді кацапське віче в Юрківцях: „Тут явило ся крім громадского виділу, котрий був скликаний на сє неділю, щоби вибрати відповідних людей до комісії, котра при виборах урядувати має, досить значне число цікавого народу не лише з Юрківців, але також і по кілька людей з Боянчука, Малеого Кучурова і з Вербівців. По короткій промові п. Гакмана повстало межі зібраними велике невдоволенє, коли хтось запитав, чому п. Гакман не держав ся разом з рускими послами в соїм краєві і що п. Гакман доброго для людей придбав? Пан Гакман спїмнув про желїзницю, що має робити ся з Веренчанки до Вікна. На се дали ему відповідь, що то заслуга п. Николая Василька. Пан Гакман не міг далше до слова прийти, бо коли хтось поставив внесенє, щоби ті, що за п. Гакманом є, руки підняли, то найшов ся оден, котрого завізвали, щоби і другу руку підняв, щоби в такий спосіб два голоси були. Панови Гакманови певно не снило ся, щоби

в Юрківцях на вічу замість слова „славно“, почує слова тільки найбільшого невдоволеня і при кіпці сьвіст; се певно зробило на него таке непрємне вражєнє, що по сїм вічу не мав п. Гакман охоти їхати до Боянчука на наказанє віче а удав ся просто до Горошівців, де також не в его користь вийшли збори, як чутка йде. — Се пише нам оден певний мужик з Юрківців. Другий визначний мужик з того села пише нам знов таке: Заставнецькі прихильники п. Гакмана кинули ся разом з такими з Вербівців по сусідних селах і говорять неправду і клевети, що Юрківці ідуть за п. Гакманом. То чиста видумка і велика крутна, бо Юрківці ішли доси всі як оден муж за п. Лукашевичом і так будуть певно і при виборах поступати, бо пізнали, що п. Лукашевич чоловік справедливий, котрий не раз уже при комісіях дав свою щирість пізнати, бо вислухав всяку кривду, яку лише хто рускому народови учинити наміряв і усував єї завше в користь тим, що від гнобителів терпіли. П. Лукашевич заприсягнув душею і тлом, що він буде і на далі заступати руский нарід і там, де ему найбільше кривди заподїяти можно і ніколи не перепустить всяку кривду, яку би хто завдавати хотів рускому народови. Панове! брати! не вірте отже тим підкуплєним лїзунам і ніким клеветникам, що юрківська громада за п. Гакманом, лиш вірте певно те, що Юрківці ідуть в правді і певно лиш за п. Лукашевичом. На тих кілька прихильників всякого неполадку і темноти п. Лукашевич ніколи увагу не звертав і до їх діла не брав ся. Будте отже переконані, панове брати мужики других громад, що пан Лукашевич стоїть щиро по нашої стороні, тому визнаємо Вас, щоби сте всі віддали Ваш голос тільки на п. Лукашевича. Ви маєте також переконанє, як панна Гакмана на его вічу в Юрківцях приймали. Хто отже назав, що Юрківці ідуть за п. Гакманом, то брехав без міри і кінця. — Такі то немилі слова мусять тепер почути кацапи від наших людей, бо до того мусять зайти кожний, хто обдурє, воєне неправдою.

Подібний лист дістали ми також з Боянчука. Ось він: Дня 21. с. м. повідомив Др. Гакман пона, дяка, двірника, Зибачаньського і кошового „Сїча“, що відбуде ся его передвиборче віче в нашій селі і просив їх, заохотити его „одномышленников“ на то нещасливе віче. І справді, не як писав о 3 але вже пів до 3 год. прибув Гакман до нашого села, а то тому скорше, бо в Юрківцях висистали его з віча і не допустили навіть до лєкалю, а на запитанє одного юрківського „Козака“, хто за Гакманом, підняв тільки оден старенький і глухий дідусь руку, котрий очевидно не знав, о що ся розходять. Противна проба увінчалась гримками „славно“. Що до нашого села, то мабуть дало оно Гакманови такий ляк, що перезджаючи наше село, не мав відваги навіть стати, вчувши прикриї слова від людей: „ідте далі — нам Вас не треба“. Не вступаючи навіть до нас, поїхав Гакман в свою давню фортецю Горошівці. Лячно було др. Гакм. з нами поговорити. Его прихильники ні і дяк навіть не показували своїх осіб між зібраним нарід, хотів дяк пр. тої днини в церкві запрошував людей на віче. Нарід був дуже палко настроєний, так що Гакман був би від нас ще гірше посрамлений, як з Юрківців і Горошівців. — Так виглядають кацапські збори. А „Народна (з)Рада“ бреше тай бреше. Най бреше. Се нам ніч не сподить.

В неділю 21. с. м. відбуло ся величаве передвиборче віче у Вікні, в янім взяло участь понад 1000 виборців з Вікна а також з поблизьких громад Брїдок, Мітків, Самушин, Чорний Потік, Онут і Мосорівка. Явившого ся кандидата витано всюди одушевлєними окликами „славно“ та передано йому хліб і сіль. Зборами проводив п. Николай Осадець. Він отворивши збори, звернув є до вічевиців з короткою промовою, в якій зазначив саслуги п. Лукашевича около заставнецького повіта і горячими словами поручив зібраним його кандидатуру. Потім розвинув п. Лукашевич свою програму, повитану як звичайно гримками окликами признаня. Дальше говорили ще пп. надуч. Бажанський, Николай Осадець і п. Циганюк, почім одногослоно ухвалєно кандидатуру п. Лукашевича.

П. Лукашевич обїхав всі громади заставнецького округу, а результат його віч такий знаменитий, що його вибір зовсім запевнений. Контркандидат др. Гакман не має ніяких і найменших виглядів. Він, правда, скликує скрізь віча, але що віче, то все нове посрамленє. Він старає ся всюди вигинути на мужиків брїхнями, називаючи Лукашевича дідичем, який лаше буде дбати про великих властителей. Однак єї неправдіві твердження нічого Гакманови не помагють. Колиб др. Гакман мав честь і розум, то він відтягнув би ся і не вникав би ся народови, який його ніяк не бажає. Сьвідомою ложю про п. Лукашевича хоче він збаламутити виборців, які однак вже переконані ся про щирість пана Лукашевича. Маємо надію, що дра Гакмана ще не одо село так повитає, як Горошівці, Вербівці, Юрківці і другі громади, де висміяно його кандидатуру.

З ніцманьського округу.

Нова, але дуже сьмішна кандидатура. На днях одержали ми аєш, яким зголоше і оповіщує свою кандидатуру до Державної Ради п. Николай Меленка Івонів. Відозва п. Меленки дуже цікава. В ній тільки брудів, що видно, п. Меленка не вмє навіть добре, без похибок, писати. А послом дуже хоче бути! Знаєте, що такий, п. Меленка? Се бувший жандарм і возний. Він бере

панську пенсію, але на тих панів, що також беруть пенсію, дуже п. Меленка нарікає, щоб задурилих людей, приподобатись їм. Та п. Меленка поняти о нічім не має. Він пише у своїй відозві, що тепер „кождий чоловік буде право мати свого виборця картками вибирати“. Се цілковита дурниця! Власне не на „виборця“, але такі на посла кождий тепер відразу голосує. І чоловік, що такі дурниці говорить, яких повестидає би си нині всякий розумний мужик, — хоче бути послом і закони укладати для народу? Такого ще не бувало! Пан Меленка непотрібно виставив себе на сміх перед всіма розумнішими людьми! Пан Меленка каже, що наші знаві черновецькі приятелі народу, сказали йому раз на його говорене: „нема тепер часу!“ Се не подобалося п. Меленці і він тепер воює тим. Пана Меленка, як наші люди не мали в янусь хвилю вільного часу для Вас, то се значить що робили тоді для других. Як би не робили, то би мали час. Та ви хочете всо лиш для себе мати! Тому то і тепер послом хочете бути. Та се смішне, завадот смішше! Пана Меленку затвердили на кандидата кацапи, як сказано в відозві п. Меленки. Та кацапи затвердили вже на той самий округ мужика Савчука. Чи не сміх се? Так то кацапи виставляють на посміховище мужиків, а ті бідні, навіть не догадують ся сего. Розумієте се, п. Меленка?

В великодний вівторок приїде п. Іля Семака, кандидат на посла, перед полуднем о 10. годині на передвиборчі збори в Старій і Новій Жучці, а о год. 3 по полудні в той сам день на збори до Рогізни.

Політичний перегляд.

Міністерські бесіди в справі угоди з Угорщиною.

До виборів вже не далеко, лише три тижні, а парламентарні міністри не взяли в виборчій кампанії такої участі, як не оден сподівався. По райхенберзькій бесіді Прадого перед виборцями, в якій міністер діткнув ся також справи угоди з Угорщиною, наступила довша павза і хоч публічність підчас переговорів з Угорщиною дуже рада була почути слова міністрів, — тоді не обзивав ся ні оден з них. Аж недавно міністри Мархет і Праде відважились обговорити перед своїми виборцями також і переговори з Угорщиною а їх есунціями неначе заспокоїли австрійську суспільність, бо з них виходило, що австрійська половина ніколи не згодить ся на таку угоду, яка би видалась некористною для Австрії. Оба міністри заговорили про угорську справу так, як може бажати собі сего всякий горожанин Австрії. Др. Мархет заявив себо горячим прихильником задержання економічних взаємин з Угорщиною, сказав однак, що Австрія „цілковиту рацію має бути супроти Угорщини подражненою“. Угорщина завдячує своє економічне піднесення в великій мірі Австрії. „Знаємо“ — говорять міністри Мархет — „лише одну коректну і справедливу угоду а як така не здійснить ся, тоді взагалі не буде ніякої угоди“. Сі рішучо висказані слова відібувають певно голосним відгоном у позитивних угорських політиків і може вони в своїх жаданях уміркують ся. Не менше рішучо зазначив і міністер желязниць др. Дершта та своє ставовство в сій справі. Яко сіяючи точку в угодних переговорах поставив він цілковиту ясність нової угоди в кождім згляді, а другою ясною точкою вважає він рішучість австрійських міністрів в справі угоди з Угорщиною. Сеї рішучості тим більше треба, щоб угорські апостоли відлучення від Австрії не гадали, мов би то они своїми погрозами застрахали австрійську опінію. „Коли не приїде до ніякої угоди — кінчив др. Дершта — будем спокійно ждати, що Угорщина зробить“. Сі рішучості обох міністрів треба приписати тим більш вагу, що якраз в Угорщині така ба й о много сильніша рішучість була і в тій справі на днешнім порядку, як се бачимо з есунціями всяких Комутив, Барабашів і н. Може сї слова повчати угорських політиків, що Австрія не дасть ся даліше використовувати Угорщині. Подібно, як сї міністри, так і міністер Ве к висказав ся недавно о австро-угорській угоді. Висказ мін. Бека заворушив всю опінію Угорщини. Щойно в останніх днях вдалось Кашутові успокоїти своїх партійних товаришів.

Si vis pacem, para bellum.

З такого становиска виходять всі ті, що хотять ухилити за миролюбних, а самі тайком лагодить ся на війну. Се виходить також з бесіди послів в німецькім парламенті при дебаті над видатками на військо. Всі бесідники, з виїмком соціал демократів, зазначували конечність готовости німецької армії на случай війни. Военний міністер Ейнем підкреслював в своїй бесіді, що треба перебудувати крієві кріпости і то в як найближчий час. Коже слово міністра війни було неначе стріла вислана з сагайдака міністерської рішучості, яка ніяк не позволить, мовляв, на зменшене збройної сили. „Маю надію, — говорив д. Ейнем — що нам удасть ся перевести укріплення ще до того часу, поки війна не наступить, доки наші зброї будуть присилувані до ужитку. Може вам сказати, що на мене часто напірали, щоб я робив все в скорішій темпі. Я се не робив, бо я мав згляд на фінанси держави. Також не робив я сего і з тої причини, бо маю повне довіре до сили, яку маємо в нашої армії і без

нових укріплень; без укріплень були ми цілковито готові на війну. Бо у війні не входить в рахунок лише зброя, але також і дух, який панує в армії, а до сего духа в нашої армії маю я неограничене довіра“. Міністер закінчив словами: „Жадеи посол тут в парламенті, будь до якого сторонництва він належить, не буде бажати, щоб ми прийшли в таке положення, як французька республіка перед 24. роками, яка в хвили, коли горизонт захмарив ся, мусіла видавати сотні мільонів, щоб військо зробити готовим до війни. Нам слід в кождій хвили бути готовими“. Сі воєннічі виводи міністра зробили сильне вражіння на зібраних, а часопоси дуже коментують слова міністерські, з яких виходить, що Німеччині грозить війна з якоїсь сторони. Інший бесідник, антисеміт Ліберман де Зонсберг скінчив ось як свою промову: „Бажання вічного миру полишаємо старим баба та здегенерованим. Ми віримо в Бога та в наше добре войско. Коли хочуть миру в Європі, то най нас лишуть в мирі“. Се так подобалося міністрови війни, як би оно було сказане його власними устами. Він виїшов це раз на естраду і сказав: „Я зовсім прилучую ся до виводів шановного передбесідника“. Провідник аграріів Олденбург обговорюючи недалені мирові переговори в Газі, сказав таке: „Колиб консервативне сторонництво мало рішати, кого має Німеччина вислати делегатом на мирову конференцію в Газі, то ми би вислали пруского міністра війни. (Сміх). Німеччина видає від голови населення 1340 марок на флоту і на військо, Франція 2339 м., Англія 3068 м. Коли сї держави зійдуть на становиско Німеччини, тоді ми готові даліше з ними балакати. Безпечно глядімо в будучність, як армія і офіцери завжди готові до війни. Німеччина буде добре держатись, як довго ми будемо слухати аксіому: „Si vis pacem, para bellum“. Вілнотумець Мілер годить ся зовсім з висказами міністра і прочих бесідників про конечність готовости німецької армії на случай війни. Під вражінням есунціями неначе вже з воєнних труб і канонів, ограничив ся навіть сам Бебель до ряду спеціальних питань, які обговорював в уміркованій і річевій тоні, не запускаючись в питання загально політичного значіння. Він говорив, що не слід видавати тільки гроша на цісарські маневри, даліше обговорював знущання поповнені на простих жовнірах і жадав, щоб жовнірам дати право на самооборону. Невжеж і сам Бебель під вражінням воєнного настрою упав на дує? Невжеж і він обстоює за реченням: Si vis pacem, para bellum? Се було би досить сумно. Вільно мати воєнничий гумор юнкерским посіпакам, але за війну податками і кровю платити робучий нарід, він тим запалом воєнним радуватись не може.

Події в Росії.

Новий президент державної Ради.

Бувшого міністра справедливости Акімова покликано на президента державної Ради (не державної Думи!). Акімов належить до завзятих реакціонерів. В 1906. р. поширав його Пободоносцев, Трепов і Дурново. За часу свого бувшого чотиромісячного міністрованя видав він всякі страшні внемкові закони. Нова номінація Акімова свідчить ясно о курсі сучасного правительственного режиму в Росії.

Авдієнція Головіна у царя.

О авдієнції, яку мав Головін дня 23. с. м. у царя подають днешники такі близші відомости: По ласкавім прийнятю Головіна із сторони царя, останній попросив президента Думи, щоб сів. Цар запрямитив, що уважно слідить за подіями в Думі і сподіває ся, що всякі нерівности в ній згодом затинуть. Цар висказав ся, що Головін видаєть ся йому парціально прихильним для лівиці. На се завважив Головін, що позиція його загально досить важка ізза радикалізму більшости послів. Цар обіцяв Головінові, що в будучности все готовим буде до авдієнцій для Головіна. — Отсі формальні дрібнички останньої авдієнції є важні, бо они одні кидают тепер троха яснійше світло на будучність Думи. Як відомо „праві“ в Росії мріють вже про диктатуру, про нові ограничення, про нову Думу, ба навіть про всякі безглядні ретроградні репресії.

Століпін не бажає собі вже погромів.

Як всім дуже добре відомо, організація чорної сотні тішилась правительственным охороною. Тепер здаєть ся, ситуація вже зміняєть ся. Так що найменче виходить із нового циркуляра Століпіна до генерал-губернаторів, губернаторів і шефів округів, де вільно мешкають Жиди. Століпін пише: „Одержую відомости, що на Великдень мають повторитись організовані погроми. Я сильно переконаний, що місцеві власти зарядять все, щоб запобігти всяким насильствам і повідомлять о сім затривожено суспільності, що кожда проба заколоту стрінеть ся сейчас з силою поліції і війська... Населене мусать мати переконане, що обовязком правительства є під великою одвічальностію не допустити до заворушень аграрних і проти Жидів.“

Пуришкевич а автономія Польщі.

Не так визначний, як голосний посол із крайної правіці, Пуришкевич прийняв повідомлене президента про внесення польських послів в Думі в справі автономії Польщі дуже неприхильно. „Що то, хочете

розбити Росію? В такій Думі годі працювати!“ — закричав Пуришкевич. Коли президент звернув йому увагу на невмістність таких окликів, Пуришкевич заявив: „Знаю, хочете мене знов спинити. Та я сам вихожу з салі!“ По тій заяві Пуришкевич справді опустив салю засідань.

Сензаційна поголоска.

Останні вісті з Петербурга заговорили про заміну російського кабінету в ліберальнім напрямі. Зміна ся мала би наступити вже небавом. Становиско Століпіна мало в останніх часах велим скріпитись. Сю наглу зміну петербурско-правительственной атмосфери приписують деякі вражінню останньої авдієнції Головіна в Царській салі.

НОВИНКИ.

Чернівці, 27. цвітня 1907.

З суду. Наградники судові пп. Філемон Калитовський і Захарій Богосевич в Чернівцях подали ся на пенсію.

Автономія України. „Рада“ довідує ся, що відомий посол до Думи соціал-демократ Алексієвський зладив статю про автономію України і видрукує її в одному з партійних журналів. Д. Алексієвський стоїть за автономію всіх національностей Росії.

Вісті з України. Українська мова в церкві. В Кам'янці Подільському з наказу єпископа Партенія друкуєть ся і сими днями вийде „Пасхальне“ євангеліє (те, що читаєть ся на Великдень) українською мовою. Зараз після вихода буде воно розіслане по єпархії. — Українське євангеліє. Досі українського євангелія (Матвія) розійшло ся 40.000 примірників. Незабаром вийде євангеліє Марка і виготовлено до друку євангеліє Луки. — Матеріяли до історії громадського руху на Україні. Небавом пічне ся друкувати в журналі „Україна“ велике діло про Шевченка, коли його було арештовано. В сьому ділі зібрано багато цінного матеріалу про особи, що стояли близько до Шевченка. Тамже видруковано буде документи, на підставі яких виданий був потайний указ 1876 р. про заборону української літератури (записки Юзефовича, Дондунова-Корсакова, цензорів і т. и.)

Альгамбра валить ся. Іспанська часопись „Дефензор“ помістила статю, в якій на підставі технічних даних доказує ся, що завадене славнозвісної Альгамбри вже недалеко. Особливо „вежа справедливости“ і нутро гаремної галерії находить ся в нужденнім положенню. Губернатор скликав збори властей і чільних горожан Гранади, щоб якось зарадити ляху. З сего приводу панує в місті величезне занепокоєне.

„Lustige Witwe“ — 400 разів на сцені у Відні. В середу відіграно у Відні чотирисотий раз звісну оперету „Die lustige Witwe“, яку і в нас у Чернівцях виставлявано на сцені поверх двадцять разів а все з добрим касовим вислідом. Віденці обходили минувшої середи неначе який ювілей, бо вже чотириста разів бачили сю оперету на сцені і все таки ще не надивились доволі на „веселу вдовичку“. Театр був заповнений до останнього місця, і публіка пристроїлась святочно, щоб гідно обійти таку веселу для веселих Віденців появу. Тим більше спішилась публіку на згаданий вечір, що дирігував сам автор Франц Легар, а в льожах сиділи також творці лібрета Віктор Леон і Леон Штайн. Акторів, композитора і лібретистів обсипано цвітами. „Весела вдовичка“ здобула собі за короткий час прихильність у цілої Європи; навіть і елєгматики-Англіїці одушевляють ся нею.

Із укр. акад. тов. „Союз“. Подаємо до відомости, що льокаль нашого товариства переносить ся від 1. мая на уліцю краєвої палати ч. 12. — За виділ: Ес. Галекзовський, голова, Степ. Мак, секретар.

Загальні весняні збори каси пожичкової і щадничої для громади Кичери відбудуть ся дня 7. мая о 2. год. по полудні в народній школі з звичайним днешним порядком. — Старшина.

Звичайні загальні збори каси пож. і щадн. для громади Чорний Потік відбудуть ся дня 28. цвітня 1907. р. в місц. шкільнім будинку із звичайним днешним порядком. — Василь Паліброда, голова каси.

Дирекція „Рускої Щадниці“ в Перемишлі подає сим до прилюдної відомости, що старає ся всі зголошеня позичкові полагоджувати як найскорше, однак з причини великого напливу зголошень о позички гіпотечні, на будуче не буде в можности скоро полагоджувати справи позичкові, а то тим більше, що як небудь вкладок щадничих вплинуло до тепер над мільон корон, вкладки ті не впливають в таким відношенню, як зголошеня о позички. Для того заявляє Дирекція, що всякі письма принаглагочі не віднесуть ніякого успіху, а письма експресові і телеграми остануть без відповіди.

Подяка. Пан надучитель Михайло Івануцький зібрав на вічу в Мосорівці на бурсу імені Федьковича в Чернівцях 25 К, за що складає заряд бурей ему і всім д. жертводавцям найсердечнішу подяку. — За заряд бурей: Іван Кавуля.

Ціна оголошень за одноразове їх поміщення: Ціла сторона 80 К., $\frac{1}{2}$ сторони 60 К., $\frac{1}{3}$ стор. 40 К., $\frac{1}{4}$ стор. 20 К., $\frac{1}{5}$ сторони 10 К., $\frac{1}{10}$ сторони 5 К., $\frac{1}{20}$ сторони 2 К. 50 с. — Анонси обчислює ся після об'єму місця не після малого тексту.

ОГОЛОШЕННЯ.
Зарубрики: Надіслані і Оголошення редакція не відповідає.

При кількохразових або при річних замовленнях, значний опуст.
Дрібні Оголошення малим друком (petit), числять ся по 4 с. від слова.
Належитості за анонси марками поштовими не приймає ся.

Аби піднести артистичний домашній промисл, домашню працю і пильність, аби підперти штуку і штучний промисл на Буковині, Бук. Виділ кр. запроваджує

БУКОВИНЬСКИЙ БАЗАР КРАЄВИЙ

який небавом отворить ся

в Чернівцях при ул. Лажьській ч. 11.

В краєвім базарі продавати муть:

1. вироби всяких буковинських артистичних і промислових шкіл фахових та вироби тих, що покінчили сї школи;
2. всякі вироби буковинського домашнього промислу;
3. вироби буковинської домашньої праці і пильности і
4. вироби буковинських артистів і промисловців.

Краєвий базар перебирає такі товари в коміс, але буде також закуповувати такі товари за готівку і продавати на власний рахунок як ціна їх покаже ся відповідною.

Отсим запрашає ся всіх мешканців нашого краю, а особливо високодостойних отців парохів, хвальні заряди шкіл і всечесні жіночі товариства, аби підпомагали заходи Виділу краєвого для піднесеня краєвого домашнього промислу і штуки таким способом, що перебирати муть товар від поодиноких продуцентів і пересилати муть его до краєвого базару.

Близні поясненя в справі базара уділяє радо **заряд краєвої школи ткацької в Чернівцях при улиці Нового-Сьвіта ч. 10.** або краєвий концевіст **Кешман** в канцелярії Виділу краєвого.